

stante Tilbagegang og den kontante Fremgang, Forskjellen mellem Forbrug af Formuen og af Afdrag paa Gjælden bliver altsaa i det Høieste 70,000 Rd.; dertil kan endnu føies ca. 330,000 Rd., hvormed de ordinære Udgifter paa Finantsloven overstige de ordinære Indtægter, saaledes som det er budgetteret. Den hele Underbalance andrager altsaa, som jeg har nævnt, ca. 400,000 Rd., der kan blive et Par Sneve Tusind mer eller mindre, det kan ikke afgjøres endnu, da ikke alle Konti ere optalte. Men hvad faae vi for disse 400,000 Rd. Vi erhverve Statsaktiver for henimod 2 Millioner Rd. Siger man nu, at disse Aktiver spise vi op, at de i Grunden ere mindre end Nul, og man har Ret deri, saa er det meget rigtigt, at der er en Tilbagegang, og det er saa meget mere uheldigt, som det er ganske vist, at vi ogsaa næste Finantsaar maa have en passende Fremgang i Statsformuen. Men jeg tror dog ikke, at den Betragtning er rigtig, at vi spise de vestjydske Jernbaner op, og jeg tror ikke den Betragtning er rigtig, at vi maa sætte dem under Nul. Thi lad være, at de i de første Aar ikke ville bære stort Mere end Driftsomkostningerne — jeg tror nu ikke ganske, det slaar til — saa ere de dog et Aktiv, der utvivlsomt Aar for Aar taget rent finantsielt vil stige i Værdi, og de raadne ikke op, fordi de ligge nogle Aar. Naar vi da bære en passende Del af Anlægssummen og Forskjellen mellem Renten af den øvrige Del af Anlægskapitalen og Udbyttet af Jernbanerne, saa have vi gjort Alt, hvad vi bør gjøre, overfor et saadant Anlæg. Hvorledes tog man det i 1861? Man optog et uopstigeligt Jernbanelaan og vilde derfor anlægge Jernbaner. Saa kom det for nogle Aar siden ved en Finantsministers Transaktioner dertil, at man betalte efter en vis Ruts kontant istedetfor at udstede Jernbaneobligationer, og vi kom derved bort fra Bestemmelsen om, at Jernbanerne skulde anlægges for Jernbaneobligationerne. Saaledes ere vi komne ligesom ind paa den Tanke, at vi skulde anlægge Jernbanerne og saa lade det nærværende Samfund betale kontant ikke blot for sig, men for Efterkommerne for Anlægget af Jernbanerne, og denne Theori er navnlig

gjort gjældende ligeoverfor de vestjydske Baner, og den er bleven gjort gjældende, inden der endnu var bestemt Noget om de vestjydske Baner. Da kom det Princip frem, og det blev ogsaa bragt frem af den nærværende Finantsminister: Vilde I endelig have disse Baner, saa maa I betale dem strax, en Indkomstskat skulde I have, naar disse Baner skulde bygges. Det er en Tanke, som ikke blot blev omtalt ved et Foredrag ved 2den Behandling, hvor der citeredes nogle Linier af en Skrivelse fra den høitærede Finantsminister, som den Gang havde en anden Plads her i Salen, til Jernbaneudvalget, men som ogsaa har været den gennemgaaende hos det Mindretal, som stadig var mod de vestjydske Baner. Men denne Theori kan ikke forsvares fra noget som helst Synspunkt. Både Staten og Private vilde komme til at stoppe med Fremskridt i mange Retninger, dersom man absolut vilde sige, at man ikke maatte omsætte Formuen fra Bærdpapirer til andre Bærdier, at man skulde eie just de rede Penge, man vilde skaffe andre Aktiver for. Hvilken Pris man kan sætte Jernbanerne til, er jo vanskeligt at afgjøre, men det har jo almindeligvis været antaget, at de kunne sættes til Halvdelen af Anlægssummen. Jeg tror, at det er en meget lav Pris; de vilde aabenbart faae en højere Værdi end Halvdelen af Anlægssummen, og strax at ville gaa til at indrømme, at vi skulde udrede Halvdelen af Anlægssummen og Renteforskjellen, vil allerede være meget betydeligt. Men sæt, at man gjør det, saa vil det omtrent sige saa meget som, at vi ved den Status, som Finantsloven angiver, vilde have en Fremgang fra næste Finantsaar af 6—700,000 Rd. Nu siger man vel, at man svækker sin finantsielle Stilling ved ikke at gaa stærkere frem, men man maa jo erindre, at, hvad man paa den ene Side vinder, taber man paa den anden. Hvorledes skaffer man nemlig de Penge til Veie, der betinge den større Fremgang? Man skaffer dem til Veie, som der blev udtalt af det ærede Medlem for Sørs Amts 2den Valgkreds (Alberti), derved, at man tager dem ud af Borgernes privateomme; men dette svækker ogsaa Landets finantsielle Stilling, og det er sandsynligt, at den Enkelte, og ogsaa Landet,